

SI 104 Sigtuna, Kv. Ödåker 4

Litteratur:

Äldre avbildning:

Signum i Samnordisk runtextdatabas: [saknas f.n. i databasen]

Revbenet påträffades år 2004 vid arkeologisk undersökning i kv. Ödåker 4 (Ruta D2:16, Fyndnummer 867). Benet hittades utomhus i hantverksmiljö (bronsgjuteri och kamtillverkning). Preliminär datering till sent 1000-tal eller tidigt 1100-tal.

Revbenets längd 154 mm, bredd 32 mm, tjocklek 6 mm. Runhöjd 13 mm (1 k). Revbenet har skurits av i båda ändar, den högra i en spets, den vänstra rakt av. I benets vänstra övre kant finns två bågformade inskrifningar, i dess nedre kant tre inskrifningar; den vänstra i form av en mjuk båge, den mittre i form av ett hak och den tredje i form av en svagt böjd båge längst ut till höger på benet.

Fig. 1. Runbenet SI 106 från kv. Ödåker 4. Foto Mats Pettersson 2004, Sigtuna museum.

Runristade lösföremål från Sigtuna

SI 104 Sigtuna, Kv. Ödåker 4

Inskrift:

+ k--⁵akmpibfa¹⁰

Till läsningen: Inskriften är ristad på den svagt välvda bredsida av revbenet och börjar 14 mm till höger om dess vänstra kortsida. 8 mm till vänster om inskriften är ett enkelt 9 mm stort likarmat kors inskuret. Bistaven i 1 **k** når inte upp i jämnhöjd med toppen av huvudstaven. Till höger om 1 **k** är två lodräta streck ristade, 9 respektive 8 mm långa. Mittan på dem är vittrade, med spår av strecken är bevarade i vittringen, vilket endast anas på fotot. Formellt kan tecknen uppfattas som två **i**-runor. Runa 4 kan uppfattas som en bindruna **ak**. Den består av en huvudstav och en lågt ansatt ensidig bistav snett nedåt vänster och bistav snett uppåt höger på platsen för en **k**-bistav. 5 **m** har osymmetrisk form genom att den högra bistaven är ansatt något högre upp på huvudstaven än den vänstra bistaven. Huvudstaven i 6 **p** är något kort (9 mm lång). 7 **i** utan anmärkning. 8 **b** har små öglor som inte möts vid huvudstaven. Den övre öglan skadad av vittring. Bistavarna i 9 **f** är högt ansatta och korta. Till vänster om huvudstaven och i den nedre bistavens förlängning finns ett ytterst grunt skuret 2 mm långt streck som är av annan karaktär än strecken i runorna. Ovanför vänstra bistavens spets i den dubbelsidiga 10 **a** finns ett likartat två mm långt lodrätt skuret streck. Efter 10 **a** har det inte funnits någon ristning.

Föremålets form gör att det ligger väl i handen. Säkerligen har det fått sin form med avsikt, men dess funktion har inte kunnat bestämmas. Något hål för en tånge finns inte. Inskriften ger intryck av att vara språkligt meningsfull. Det är möjligt att det finns ett samband mellan föremålets användning och själva inskriften och att det skulle kunna vara utgångspunkt för en tolkning. Att tecknen 2 och 3 skall uppfattas som lönnrunor med teckenvärdet 2:2, dvs. **n**, och runa 4 **ak** som 1:1, dvs. **t**, gör inte inskriften språkligt begriplig.

Detta dokument ingår i en digital utgåva av runristade lösföremål från Sigtuna. Dessa publiceras fritt tillgängliga på Internet.

Texten är ännu preliminär och kan komma att revideras. Hittar du felaktigheter eller känner till källor som inte har utnyttjats är du välkommen att meddela författaren dessa på nedanstående e-postadress.

Författare: Helmer Gustavson
Kontakt: magnus.kallstrom@raa.se

Riksantikvarieämbetet
Box 1114, 621 22 Visby
Tel. 08-5191 8000, Fax 08-660 7284
www.raa.se